At beskytte et åbent demokrati i en urolig tid

Forelæsning af PET-chef Rasmus Kieffer-Kristensen ved Det Juridiske Fakultet på Københavns Universitet d. 27. november 2026.

1. Indledning

Tak for invitationen – og tak fordi I er kommet.

Det er godt at være tilbage på Det Juridiske Fakultet. Her har jeg selv tilbragt en del år – mest på bagerste række – men faktisk også heroppe som underviser.

I dag står jeg her i en anden rolle, som chef for PET. Det havde jeg ikke lige forudset. Men sådan kan det gå.

Jeg har glædet mig til at tale med jer om et spørgsmål, som fylder i mit arbejde hver dag, men som angår os alle: Hvordan beskytter vi et åbent demokrati i en urolig tid?

Og ja, der er et lille indbygget paradoks i, at det er mig – som chef for en hemmelig tjeneste – der står her og taler om åbenhed.

Men det vender vi tilbage til senere.

Det, jeg gerne vil med forelæsningen, er to ting.

Først vil jeg give jer et nøgternt billede af truslerne mod Danmark. Fra fremmede stater og fra terror. Og af, hvordan teknologien ændrer de muligheder, både vores modstandere og vi selv har.

Derefter vil jeg tale om, hvad det aktuelle trusselsbillede kræver af PET og resten af samfundet. Og om de grænser og den kontrol, der nødvendigvis må gælde for en efterretningstjeneste i et åbent demokrati.

Jeg håber, mit oplæg giver anledning til gode spørgsmål. For selv om PET ikke kan lægge alt frem, er det her et emne, vi gerne vil diskutere åbent.

2. Verden omkring Danmark

For at forstå truslerne mod Danmark vil jeg starte med én central pointe: Danmarks sikkerhed begynder ikke ved Danmarks grænser.

PET er Danmarks indenrigsefterretnings- og sikkerhedstjeneste, og vores opgave er herhjemme. Men det, vi skal beskytte os mod, hænger tæt sammen med det, der sker ude i verden. Sådan har det altid været – men vilkårene har ændret sig.

Når jeg står her i dag, kan jeg ikke lade være med at tænke på, hvordan verden så ud i Danmark, da jeg startede her på studiet midt i 90'erne (jeg ved godt, I tænker, det er meget længe siden). Men verden var også en helt anden. Berlinmuren var faldet, den kolde krig var slut, og man talte ligefrem om "The End of History". Troen på demokratiet var stærk.

Menneskerettigheder og international ret var store emner her på studiet. Jeg var selv med på bølgen og skrev speciale om "folkeret og suverænitet". Det var nok lidt på den teoretiske side (hilsen til Amnon).

Men optimismen havde noget at bygge på. Danmark havde – som et lille, åbent demokrati – virkelig gode vilkår. Ja, der var krige og konflikter ude i verden, men herhjemme kunne vi i vid udstrækning lægge vores sikkerhed til grund som en fast ramme om samfundets udvikling.

Så kom den 11. september 2001.

På det tidspunkt var jeg faktisk selv i New York og læste (ja) international ret og menneskerettigheder.

Angrebene viste, hvor sårbart selv verdens stærkeste land var, og gjorde spørgsmålet om, hvordan man beskytter et åbent samfund, meget konkret. For PET kom terrorbekæmpelse til at præge arbejdet i mange år frem.

Men selv gennem de år var vores alliancer og den internationale orden et fast holdepunkt.

I dag er de internationale rammer blevet mere usikre. Stormagterne bruger i stigende grad militær magt, økonomi og teknologi til at sætte vilkårene for andre. Og for et lille land som Danmark gør det verden vanskeligere at navigere i.

Det mærker vi ikke nødvendigvis i hverdagen. Vi læser om krig og sabotage, men omkring os fungerer det meste, som det plejer.

Men vi står jo ikke udenfor.

En dansk forsvarsvirksomhed kan blive et mål, fordi den leverer våben til Ukraine. Et universitet kan blive udsat for spionage på grund af sin forskning. Og en fremmed stat kan bruge danske kriminelle til at udføre vold her i landet.

Lad mig begynde med Rusland.

3. Truslen fra Rusland

Rusland fylder meget i PET's arbejde.

Det skyldes både, at aktiviteterne er blevet mere omfattende, og at Rusland er blevet mere villigt til at løbe risici.

Rusland fører reelt en hybridkrig mod Europa, herunder Danmark.

Hensigten er at svække Europas sammenhold og støtte til Ukraine. Rusland vil have os til at mærke, at det koster at støtte Ukraine og styrke vores forsvar – og skabe tvivl om, hvorvidt vores myndigheder kan beskytte os.

Det sker gennem sabotage, cyberangreb, spionage og påvirkning.

Danmark er interessant for Rusland på grund af vores støtte til Ukraine, vores oprustning og vores placering ved Østersøen, i Arktis og i Nordatlanten.

Vi ser samtidig en ændring i den sabotage, der udføres i Europa. Tidligere handlede mange mindre angreb om at skabe frygt og usikkerhed. Nu er indsatsen mere målrettet mod forsvarsindustrien og støtten til Ukraine. Rusland forsøger at forhindre, at materiel bliver produceret og når frem til slagmarken.

PET har konstateret konkret russisk planlægning af sabotage mod forsvarsindustrien i Danmark. Det ligger i forlængelse af FE's vurdering af, at Rusland vil gennemføre hyppigere og mere alvorlige angreb mod Vesten.

Rusland bruger ofte andre til at udføre opgaverne. En person kan blive kontaktet på nettet og tilbudt betaling for at fotografere en virksomhed eller undersøge adgangsforhold – uden nødvendigvis at kende den egentlige opdragsgiver eller formålet.

Rusland søger også personer med erfaring med våben og vold. Derfor forsøger russiske efterretningstjenester at bruge kriminelle miljøer til at udføre deres opgaver.

Det afværgede likvideringsforsøg, vi fortalte om for en uge siden, viser alvoren. Vores efterretningsmæssige vurdering er, at russiske tjenester stod bag, og at personer med tilknytning til LTF skulle udføre det.

Lad mig her være lige så tydelig som på pressemødet:

Vores vurdering angår det samlede forløb og dets betydning for Danmarks sikkerhed. Vi forholder os ikke til de sigtedes skyld. De nægter sig skyldige, og hvis der rejses tiltale, er det domstolene, der afgør deres strafansvar.

Og når jeg nu står her på Det Juridiske Fakultet – og selv har undervist i strafferet og straffeproces i mange år – vil jeg godt lige uddybe, hvorfor den sondring er så vigtig.

En efterretningsvurdering er ikke en dom. Men den er heller ikke et gæt.

Hvordan kommer vi så frem til sådan en vurdering? Vi sammenholder oplysninger, vurderer kildernes troværdighed og prøver alternative forklaringer af.

Vi skal kunne vurdere truslen i tide til at forhindre et angreb – også når vi endnu ikke kender hele forløbet.

En straffesag handler om noget andet: Den enkeltes konkrete strafansvar. Der kan være flere led mellem bestiller og udfører. At afdække, hvem der står bag, er derfor ikke det samme som at bevise, hvad den enkelte har gjort og vidst.

De samme oplysninger kan indgå begge steder. Men vores vurdering kan ikke erstatte de beviser, der skal til for at dømme. Rimelig tvivl skal komme den tiltalte til gode.

Der kan også være dele af en vurdering, som slet ikke bliver prøvet i retten – fordi retten kun tager stilling til den konkrete tiltale, og fordi hensynet til kilder, metoder og udenlandske partnere sætter grænser for, hvad vi kan lægge frem. Det er et vilkår. Men, hvad der skal fremlægges i retten – og hvilken indsigt forsvaret skal have – følger naturligvis straffesagens regler.

Tilbage til sagen. Vores efterretningsmæssige vurdering er klar: Den viser en russisk vilje og evne til at iværksætte likvideringsoperationer her i landet.

Samtidig fortsætter spionagen mod vores virksomheder, forskning og infrastruktur. Den viden kan bruges til at styrke Rusland eller forberede nye operationer. Og gennem påvirkning forsøger Rusland at skabe splittelse og svække tilliden i vores samfund.

Hvad er det så for et samlet pres, vi står over for fra Rusland?

Jo, Rusland forsøger både at ramme konkrete mål og at svække vores mulighed for at stå sammen og handle.

Noget af presset ligger netop i at gøre os usikre. Hvad er der sket? Hvem står bag? Og kan myndighederne egentlig beskytte os?

Når vi kender truslen, er det naturligt, at de spørgsmål melder sig, når noget sker. Men vi har ikke nødvendigvis svarene med det samme. En hændelse kan hænge sammen med trusselsbilledet. Den kan også have en helt anden forklaring.

Det skal vi kunne være i. Både som myndigheder og som samfund. Vi skal tage mulige trusler alvorligt, og nogle gange må vi træffe forholdsregler, mens vi stadig undersøger, hvad der er sket.

Derfor skal vi være tydelige om, hvad vi ved, hvad vi vurderer, og hvad vi endnu ikke kan svare på. Og vi skal kunne handle på en alvorlig trussel og samtidig være åbne om det, vi endnu ikke ved.

4. Kina

Lad mig gå videre til Kina. Her er både forholdet til Danmark og truslerne anderledes. Kina arbejder langsigtet på at styrke sin globale indflydelse og udvikle sin teknologiske og militære kapacitet. Adgang til dansk viden og teknologi indgår i den ambition.

Kina forsøger også at påvirke politiske beslutninger og den offentlige debat til sin fordel og modvirke kritik af kinesisk politik.

Handel, forskning og teknologisk samarbejde giver os store muligheder. Men vi er nødt til at forstå, at de samme forbindelser også kan bruges til at fremme kinesiske sikkerhedspolitiske interesser.

PET vurderer, at Kina spionerer mod Danmark.

Det gælder vores udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik, forhold i Arktis og vores forskning og teknologi. Interessen er særlig stor, hvor danske styrkepositioner møder kinesiske ambitioner – blandt andet inden for kvanteteknologi, bioteknologi og kunstig intelligens.

Kina søger adgang til den viden både gennem spionage og gennem lovlige forskningssamarbejder, gæsteforskerstillinger og talentprogrammer. Formålet kan være at styrke landets teknologiske uafhængighed og militære kapacitet.

Et samarbejde kan altså være lovligt og samtidig have sikkerhedsmæssige konsekvenser.

Her på universitetet er dilemmaet til at få øje på. Den viden, vi ønsker at beskytte, bliver jo netop til gennem samarbejde og udveksling.

Hvordan beskytter man et miljø, der lever af at dele?

Det kræver først og fremmest, at vi ved mere om dem, vi samarbejder med. Hvem får adgang til hvilken viden? Hvem arbejder de for? Og hvad skal resultaterne bruges til?

En samarbejdspartner kan have forbindelser og forpligtelser, som ikke fremgår af aftalen.

Og hvad er så PET's rolle?

Dialogen med universiteter og virksomheder fylder meget i vores arbejde i dag. Vi skal ud og forklare, hvad vi ser. For hvis vores råd bare er at blive mere mistroiske, hjælper vi ikke forskningen ret meget.

Vi skal afdække de skjulte forbindelser og forklare helt konkret, hvad der bekymrer os. Så de ansvarlige har et bedre grundlag for at tage stilling.

Men det er jo stadig universiteterne og virksomhederne, der skal træffe beslutningerne om deres samarbejder. Og som skal afveje mulighederne og risikoen inden for de regler, der gælder.

Vi skal kunne beskytte den viden, vi lever af, og samtidig blive ved med at udvikle den sammen med andre.

5. Iran

Lad mig gå videre til Iran.

For det iranske regime handler det om at bekæmpe sine modstandere og sikre sin egen overlevelse. Og den indsats stopper ikke ved Irans grænser.

Når vi følger konflikten omkring Iran og udviklingen i Hormuzstrædet, kan det virke langt væk. Men da konflikten mellem Iran, USA og Israel eskalerede i foråret, blev truslen mod mål i Europa og Danmark forværret.

Hvordan hænger det sammen?

Der er ikke indikationer på, at Iran betragter sig som i en direkte konflikt med Danmark. Men Iran ser sandsynligvis Danmark som et sted, hvor landet kan udkæmpe sine konflikter med andre. Her er truslen især rettet mod visse regimekritikere samt mod israelske og jødiske interesser. Det kan føre til spionage og intimidering – og i yderste konsekvens bortførelse eller likvidering.

Til det bruger Iran blandt andet kriminelle stedfortrædere, som gør forbindelsen tilbage til staten sværere at få øje på. Det ser vi med det svenske Foxtrot-netværk, som vestlige myndigheder har peget på bag angreb i Europa på vegne af Iran.

Men truslen rækker også ud over bestemte personer og miljøer. I oktober blev kølesystemer i hundredvis af franske supermarkeder ramt af cyberangreb. Fødevarer blev ødelagt, og flere steder opstod der brand. Franske myndigheder har peget på Iran som ansvarlig.

Her genkender vi mønstret fra Rusland. Konflikterne er forskellige, men metoderne har klare ligheder: Kriminelle kan bruges til at udføre vold. Digitale angreb kan bruges til at ødelægge noget helt fysisk. Og konflikter langt fra Europa kan ramme noget så almindeligt som et supermarked.

Og virkningen rækker længere end til det enkelte mål. Også når der ikke sker et angreb.

Hvis en regimekritiker trækker sig fra debatten af frygt – eller hvis mennesker i det jødiske samfund i Danmark må leve med en vedvarende utryghed – så har et fremmed regime i praksis begrænset friheden her i landet. Trusler mod én person kan skabe usikkerhed hos mange andre.

PET kan ikke fjerne alt det pres, et fremmed regime kan lægge på mennesker. Men vi skal arbejde for at afværge konkrete voldsplaner, afdække dem, der står bag, og forklare så præcist som muligt, hvem truslen retter sig mod.

For det handler om, at mennesker her i landet skal kunne bruge deres frihed – uden at et fremmed regime truer dem til at lade være.

6. Terrortruslen og de meget unge

Jeg har talt meget om truslerne fra fremmede stater. Det er der en grund til. De fylder mere og mere i vores arbejde.

Men de gamle trusler er ikke gået væk. Vi skal stadig kunne forhindre et terrorangreb, mens vi arbejder på at afværge sabotage og imødegå spionage og skjult påvirkning.

Truslerne afløser ikke hinanden. De lægger sig oven på hinanden.

PET's indsats mod terror er grundlæggende lige så omfattende som hidtil. Og terrortruslen står heller ikke stille. De kendte trusler består, mens nye miljøer og veje ind i voldelig ekstremisme kommer til.

I dag vil jeg bruge lidt tid på de meget unge og det, vi kalder voldsfascinerede ekstremistiske onlinefællesskaber. Her ser vi en udvikling, som udfordrer vores forståelse af, hvordan mennesker bliver parate til at begå vold.

Hvad er det, der er anderledes?

Vi forbinder ofte radikalisering med, at et menneske bliver overbevist om en bestemt sag og efterhånden accepterer vold som et middel til at fremme den.

I nogle af de miljøer, vi ser nu, kan rækkefølgen være en anden. Fascinationen af volden kan komme først. Ideologien kan komme til bagefter – i brudstykker, som ikke nødvendigvis hænger sammen. Mistrivsel, personlige frustrationer og et ønske om at høre til kan også spille ind.

En ung kan sidde på sit værelse, med familien lige ved siden af, og være dybt optaget af et fællesskab, som ingen derhjemme kender. Deltagerne kan bo i forskellige lande. Derinde kan vold give status. I nogle miljøer bliver volden selve målet.

At være fascineret af vold er ikke det samme som at ville begå et angreb. Men er nogen begyndt at udvælge et mål og skaffe midler til et angreb? Det skal vi kunne opdage.

Og det gør ikke opgaven lettere, at vi også møder børn i de her forløb. Vi har i PET haft målpersoner helt ned til 12 år.

Lad mig nævne sagen om Hadsten Skole. Det var en af de første sager, jeg blev konfronteret med som ny chef for PET.

I august blev tre drenge, som dengang var 15, 16 og 16 år, anholdt og sigtet. Ifølge den offentliggjorte sigtelse havde de via Discord og Telegram planlagt at dræbe og såre personer på skolen. De nægter sig skyldige.

Jeg vil ikke foregribe sagen eller bruge den som forklaring på et bestemt radikaliseringsforløb. Men den viser, hvor alvorlige mistanker vi kan blive nødt til at undersøge, også når de involverede er børn.

Det stiller os over for et principielt dilemma, som vi ikke kommer uden om som samfund: Hvordan håndterer vi et barn, der samtidig kan udgøre en alvorlig sikkerhedstrussel?

Vi skal passe særligt på et barn. Griber vi for hårdt ind på et spinkelt grundlag, kan vi skade et barn og en familie alvorligt. Men venter vi for længe, kan det være for sent. Hvordan finder vi så balancen?

Fra arbejdet med fremmedkrigere ved vi, hvor afgørende det er at sætte tidligt ind sammen med familier, skoler, kommuner og politiet. Ingen af os har hele billedet alene. Men i de nye miljøer er ideologien ofte langt mindre tydelig – og derfor bruger vi i PET meget tid på at forklare, hvad vi ser, og hvornår der er grund til at reagere.

Men PET kan og skal ikke overtage opgaven med unge, der mistrives. Omvendt kan vi heller ikke lade alderen afholde os fra at undersøge en mulig terrortrussel, når der er grundlag for det.

Og teknologien spiller også en rolle. For hvordan havner et barn overhovedet i de her miljøer?

Det begynder sjældent i de mørkeste afkroge af nettet. Ofte starter radikaliseringsforløb på helt almindelige platforme, hvor anbefalingsalgoritmer er bygget til at fastholde opmærksomheden – og hurtigt kan skubbe ekstremt indhold frem. Derfra er vejen kort videre ind i lukkede og krypterede rum, uden for rækkevidde af både forældre og myndigheder.

I PET arbejder vi for at få fjernet ulovligt og ekstremistisk indhold, men det løser ikke problemet i sig selv. Det stiller spørgsmål om, hvilket ansvar tech-platformene bør bære for det, deres algoritmer forstærker – og om hvordan vi i praksis håndhæver den regulering, vi allerede har, blandt andet i EU.

Det bringer mig til teknologiens betydning mere generelt.

7. Teknologien ændrer mulighederne

Teknologien ændrer både truslerne og vores muligheder for at imødegå dem – og det gælder ikke mindst kunstig intelligens.

AI gør det lettere og hurtigere for vores modstandere at handle i stort omfang: finde svagheder i digitale systemer, skabe troværdige falske profiler eller sende målrettede, vildledende henvendelser ud. Og i en terrorkontekst kan ny teknologi – fra AI til 3D-print – sænke tærsklen for at planlægge angreb og fremstille våben eller sprængstoffer, som før krævede særlig viden. Det giver os kortere tid til at opdage og afværge en trussel.

Samtidig foregår meget af den kontakt, hvervning og planlægning, vi skal fange, digitalt – spredt ud over mange små spor, som hver for sig ikke vækker opmærksomhed.

For PET er det derfor ikke kun et spørgsmål om tempo, men om overhovedet at få øje på sammenhængen. Det kræver, at vi kan arbejde med store datasæt og bruge nye værktøjer til at finde mønstre på tværs – for eksempel om der står en fremmed stat bag. Ideen er at løse vores opgave bedre – ikke at gøre den større.

Men jeg behøver nok ikke bruge lang tid på at forklare nogen her, hvordan digitale trusler kan ramme vores hverdag. I har selv haft cyberangrebet og datalækket på KU helt inde på livet.

Det minder os om to ting: Hvor afhængige vi er af vores digitale systemer – og hvorfor det er helt rimeligt at stille kritiske spørgsmål, når en myndighed siger, at den har brug for at opbevare store mængder oplysninger. Kan vi passe ordentligt på dem? Hvem har adgang? Og hvad må de bruges til?

Det skal vi kunne svare på.

Bare fordi vi lovligt har adgang til oplysninger, betyder det ikke, at vi frit må sammenstille og analysere dem. Der skal være klare retlige grænser for, hvordan vi bruger ny teknologi, og brugen skal kunne kontrolleres.

Og vi skal altid efterprøve det, systemerne finder. En forbindelse i data er ikke nødvendigvis en forbindelse i virkeligheden. Ansvaret er stadig vores.

8. Hvad kræver det af os?

Lad mig standse op et øjeblik. Hvad er det for et samlet billede, vi står med?

I PET har vi ofte oplevet nye trusler. Men tidligere har de typisk afløst hinanden. I dag lægger de sig oven på hinanden: Truslerne fra fremmede stater stiger, og terrortruslen er ikke gået væk.

Samtidig er de blevet mere blandet sammen. Når en fremmed stat bruger et kriminelt netværk, skal vi forstå både den lokale kriminalitet og statens hensigt. Ellers ser vi kun halvdelen af billedet.

Dertil kommer, at vi får flere oplysninger end før – men ikke nødvendigvis mere klarhed. Det gør vores opgave sværere: Vi må hverken overse en alvorlig trussel eller overreagere på noget, der ikke er der.

Her ligger værdien af gode efterretninger – ofte i tæt samarbejde med vores udenlandske partnere. Den rigtige oplysning gør os i stand til at ramme præcist: at beskytte et konkret mål i stedet for at skabe unødig uro, afbryde en bestemt forbindelse frem for et helt samarbejde – eller afkræfte en mistanke, så mennesker kan få lov at være i fred.

Ikke alt, der handler om sikkerhed, er en opgave for PET. Men vores viden skal bruges aktivt.

Som efterretningstjeneste skal vi gøre beslutningstagere, myndigheder og virksomheder klogere, så samfundet kan indrette sig. Og som sikkerhedstjeneste skal vi afværge konkrete trusler – standse planer, afskære adgang og forhindre hvervning.

Vi skal få truslerne til at mislykkes.

Og det lykkes ofte. Heldigvis. Ikke mindst på grund af de mange dygtige medarbejdere i PET, som hver dag arbejder for Danmarks sikkerhed.

Men PET kan ikke løse opgaven alene. Vi er afhængige af opmærksomme borgere – folk som jer – og af samarbejdet med myndigheder, virksomheder, institutioner og internationale partnere.

9. Beskyttelse med grænser

Lad mig slutte med det spørgsmål, der ligger under det hele: Hvor langt skal vi gå for at beskytte os – og hvor skal grænserne gå?

For beskyttelsen har også en pris.

Tag forskningssamarbejdet igen. Vi kan ikke kræve nul risiko – så ville vi miste for meget. I stedet skal risikoen være så godt belyst som muligt, så de ansvarlige kan tage stilling til, om den er til at leve med.

Et andet eksempel er skjult statslig påvirkning. Man må selvfølgelig argumentere for et tættere forhold til et andet land eller være uenig i dansk udenrigspolitik. Det er en del af den frie debat.

Men hvad nu, hvis et initiativ, der ser helt dansk og selvstændigt ud, i virkeligheden bliver finansieret eller styret af en fremmed stat? Så mangler vi noget helt afgørende for at kunne tage stilling: Hvem handler på hvis vegne? PET's opgave er at afdække de skjulte forbindelser – ikke at bedømme folks politiske holdninger.

Alf Ross kaldte en af sine bøger ”Demokrati, magt og ret”. Det er egentlig en ret præcis overskrift på det, vi står i her.

PET skal beskytte demokratiet, og til det har vi fået magt. Men der er klare retlige grænser for, hvordan vi må bruge den – og de grænser gælder også, når vi har rigtig gode grunde til at være bekymrede.

Når vi undersøger et menneskes private forhold, udøver vi magt. Også når vedkommende aldrig får det at vide. Et godt formål retfærdiggør ikke ethvert middel. Vi skal kunne begrunde, hvorfor et indgreb er nødvendigt, hvorfor det skal have netop det omfang – og hvorfor mindre ikke kan gøre det.

Men det har også en pris at lade være. Tænk på regimekritikeren, der ikke længere tør tale frit. Derfor er frihed og sikkerhed ikke altid modsætninger. Men i konkrete sager støder hensynene sammen – og den balance bliver vi aldrig færdige med. Heller ikke som jurister.

Derfor skal man selvfølgelig være skeptisk over for en efterretningstjeneste. Enhver magt rummer en risiko for fejl og misbrug. Det gælder også os. Og fordi en del af vores arbejde foregår i det skjulte, skal der være en grundig og uafhængig kontrol – med den indsigt, opgaven kræver. En farligere verden gør ikke kontrollen mindre nødvendig.

Tilsynet med Efterretningstjenesterne kontrollerer blandt andet, om vi behandler oplysninger efter reglerne. Og siden 2025 har tilsynet også kunnet kontrollere lovligheden af vores operative opgaver efterfølgende.

Kontrol gør os ikke fejlfri, men den sikrer, at PET står til ansvar for den magt, vi bruger. Det samme gælder hemmeligholdelse: Den kan være helt nødvendig for at beskytte en kilde eller opdage den næste trussel. Men den må aldrig blive vores standardsvar.

Tillid betyder meget for en efterretningstjeneste. Og det er noget, vi hele tiden skal arbejde for at gøre os fortjent til og bevare.

Jeg forventer ikke, at I bare tager mit ord for, at vi har styr på det. Når man arbejder med lukkede døre og samtidig beder om nye redskaber, er det helt naturligt, at folk stiller kritiske spørgsmål.

Det er også derfor, jeg er her i dag: for at forklare så åbent som muligt, hvad vi har brug for, hvorfor vi har brug for det, og hvor grænserne går.

10. At forblive et åbent samfund

Ingen efterretningstjeneste kan give garantier. Og en trusselsvurdering må aldrig afgøre, hvor meget risiko vi skal leve med, eller hvor grænserne for beskyttelsen skal gå. Det er demokratiske spørgsmål.

Vores opgave er at give et bedre grundlag for at tage stilling til dem.

Det kræver, at vi forholder os til den virkelighed, vi befinder os i – også når hverdagen føles tryg. Og at vi hele tiden husker, hvad beskyttelsen er til for:

At universitetet kan forske og samarbejde med verden. At virksomhederne kan udvikle og producere. Og at mennesker kan deltage, tale frit og træffe deres egne valg uden at blive truet til at lade være.

Det kræver lidt mere af os alle nu. For vi skal ikke bare blive bedre til at beskytte os.
Vi skal beskytte det åbne samfund – som et åbent samfund.

Tak.